



Errenterian zer

Felipe Iruaristi

Ez da zaila azaltzen zergatik joan ginen, andre-gaia eta biok, Errenterira bizitzera. Zailagoa da, zailagoa zait, zailagoa zaigu, erabakia onartu aurreko gorabeherak beren zentzurik sakonenean hartzea, sakonekoa, gehienetan, azalera-aino etorri eta han ezkutatu egiten baita, milaka gauzaren artean. Lehen begi kolpez ez dugu jakingo azalean dagoenik. Gogoan dudanez, Edgar Allan Poek ipuin batean, *Gutun Ostua* izenekoa hain zuzen, ekarri zuen lehendabiziko aldiz, nik dakidala, gaia. Ostutako gutuna denen begien aurrean zegoen, baina inor ez konturatu horretaz.

Donostian ez zegoen modurik pisu batean eroso, lasai eta duintasunez aurkitzeko. Zegoen apurra, garai hartan, eskasa zen, eta egoera txarrean zegoen, edo oso garestia zen. Gauzak, alde horretatik, ez dira gehiegi aldatu. Etxebizitzak gure Donostian, zerutik gertu daude, prezioari dagokionez, nahiz eta gero eta lurrean finkoagoa izan. Saiatu izan naiz orduko giro nahasi eta, zenbaitetan, etsigarri hura literatura-orrialdeetara ekartzen. *Etxearen negarra* idatzi nuenean, bila ibilitako denboraldian ikusitako etxeen oihartzuna eta haien arrastoa neramatzan begietan, hodeia balitz bezala: hodei beltza, noski. Egia esan, garai hartan bai Donostia eta bai Errenteria eza-gutzeko aukera izan genuen, etxe bila, edo etxe bila genbiltzan kariaz eta aitzakiaz. Prozedura eta

ekintza-plangintza errazak ziren oso. Goizean goiz, egunkaria hartzen genuen, ez edozein egunkari, etxe bila ibilitakoak badaki egunkari batzuk beste batzuk baino eraginkorragoak direla etxe bilatzeko jardunean. Orrialdeak pasatzen genituen etxe-eskaintzak azaltzen ziren txokoraino. Hartara geundelarik, arkatza eta koaderno txikia eskuetan, apuntatzen hasten ginen, gure inozotasunean interesgarritzat jotzen genituen etxeen telefonoak. Deitu, zita egin eta aurrera.

Esan beharrik ez dago, alegia esatea ere ez dago sobran, metodo arrazional eta zientifiko horren bidez ez gurela ezer lortu.

Azkenik, Errenteriako kale batean Azkoitiko lagun baten ezagun batekin topo egin genuen. Galdetu zigun ea zer egiten genuen han, sorterritik hain urruti eta hain galdu itxurarekin, jakinekoa baita, edo behar luke izan, sorterritik urruti ibiltzen denari galdu itxura ezartzen zaiola, gorputz eta arima begietan, noski. Lagunaren ezagunak etxebizitza-agentzia bat zeraman beste sozioeren batekin, zeina ezagutzera ez baikin iritsi, eta berak, azkoitiartasunaz fidaturik, oso bezero elegante, errefinatu eta dirudunei soilik eskaini ohi zien etxea eskaini zigun, gu izateke (horixe behar genuen!) elegante, errefinatu eta, are gutxiago, dirudun. Kapitanenea kalean, hain zuzen. Erraz esaten da, baina mundu guztiak ez du bere bizitza asketxo



eta ditxaratxero horretan hiri bateko alderdi zahar-
rean bizitzeko bermerik. Guk, bai.

Paperak sinatu, banketxeko datu benetakoak eman, bada ezpada ere, eta berehala abiatu ginen hurrengo urte mordoska batean gurea izango zen etxera, alokairu batez truke, ez pentsa doanekoa zenik. Sartu eta maitemindu egin ginen, ez ni andregaiaz edo hura nitaz, lehendik hori ere geure baitaratua baikenuen, alegia ez genion elkarri galdetzen ea maite ote genuen batak bestea, maitasunean eroriak eta erotuak baikeunden biak ala biak. Etxeak hartu gintuen bere besoetan, eta kulunkatu ere bai gu, bata bestearen magalean: inaugurazioa errituzkoa eta konplitu. Madalena bezperak ziren, egun seinagarria Errenterian.

Kalera atera ginen, jaiaz gozatzea besterik ez genuela buruan. Zertarako kezkatu? Etxea genuen; eta ez edozein tokitan, Kapitanenea kalean baizik, alde zaharrean, Udaletxetik eta Zumarditik gertu, non errenteriarren bizi pozak eta nekeak igarotzen diren, dantzaldi batetik besterako unean. Etxea genuen; ez ginen beraz zertaz kezkatu, etxea baita gizakion lehen gorputza eta bigarren arima. Etxea genuen, toki bat elkar babesteko, elkar

zaintzeko, elkar maitatzeko, elkarrekin lo egiteko, oherik gabeko logelan, zoruaren gainean bazen ere. Errenterian geunden, Madalenak jai giroan ospatzeko. Motiboak genituen. Gazteak ginen, adorea genuen, eta ez gutxi, izarren haragi hezurra marruskatzeko adina, bai horixe.

Jai egun batez etxea hartzeak bere ondorioak dakartza. Pentsa daiteke, estreinako jai egun hori zorionean igarotzen bada, ondorengo egunak ere ezti loretan pasako direla. Aitzitik, lehendabiziko egun hori zorigabekoa bada, berarekin ekarriko duen soka estua izango da, eta bereziki ekar dezakeen giroa hits tristea. Ez du hutsik egiten.

Izan ere, urte politak izan ziren ordutik aurrerakoak. "Polit" a esan dut, euskaraz adjektiboak duen indarra eraman nahian. Neurgailurik balego inon, norberaren poza neurtzeko, esango nuke gureak, halakoetan, zortzitik gora joko zuela. Eta balego bizitza neurtzerik, bere gorabehera guztiekin, alegia bere alde eta ifrentzuekin batera, bere argi eta ilunekin, esango nuke erabateko bizitza izan genuela.

Orduak kalean joaten zitzaizkigun, kalez kale ibiltzea besterik ez genuela buruan. Eta kalean

dabilenari ez zaio goroldiorik atxikitzen oinetako zoletan, baina bai lagunak ibilbidean. Hasieran bat; gero, bestea. Horrela denboraldi txikian lagun asko egin genituen, errenteriarra, garai hartako errenteriarraz ari naiz, oso alaia baita, eta lagun giroa maite du, ezer baino lehen. Herri bizia zen orduko Errenteria; kanpotarra onartu egiten zuen, eta ez zion gehiegi eskatzen, errenteriaren usadioak errespetatzea besterik ez, alegia kaleko bizitzan parte hartzea.

Etxea lo egiteko zen, kaleko gertakariak eta ibiltariak uzten zuten neurrian. Behin baino gehiagotan gertatu zitzaigun, etxean lo egin ezin eta kalera joan beharra. Gezurra badirudi ere, gaur egungo ikuspegitik, beti aurkitzen genuen lagunak bat edo beste, presarik gabeko ibilaldia egiten.



Foto: Aitor González



Foto: Aitor González